

ПРАВОВІ ПОЗИЦІЇ ВЕРХОВНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Постанова Верховного Суду України від 14 вересня 2016 року по справі № 6-419цс16

! *Основою для визначення загальної суми заробітку, що підлягає виплаті за час вимушеного прогулу, є середньоденна (середньогодинна) заробітна плата працівника, яка визначається діленням заробітної плати за останні два календарні місяці роботи на число відпрацьованих робочих днів (годин) за цей період.*

За правилами частини другої статті 235 КЗпП України при ухваленні рішення про поновлення на роботі орган, який розглядає трудовий спір, одночасно приймає рішення про виплату працівникові середнього заробітку за час вимушеного прогулу або різниці в заробітку за час виконання нижчеоплачуваної роботи, але не більш як за один рік. Якщо заява про поновлення на роботі розглядається більше одного року не з вини працівника, орган, який розглядає трудовий спір, виносить рішення про виплату середнього заробітку за весь час вимушеного прогулу.

Середній заробіток працівника визначається відповідно до статті 27 Закону України «Про оплату праці» за правилами, передбаченими Порядком обчислення середньої заробітної плати, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 8 лютого 1995 року № 100.

З урахуванням абзацу 3 пункту 2 Порядку, середньомісячна заробітна плата за час вимушеного прогулу працівника обчислюється виходячи з виплат за останні два календарні місяці роботи, що передують події, з якою пов'язана виплата, тобто дню звільнення працівника з роботи.

Відповідно до пункту 5 розділу IV Порядку основою для визначення загальної суми заробітку, що підлягає виплаті за час вимушеного прогулу, є середньоденна (середньогодинна) заробітна плата працівника, яка згідно з пунктом 8 цього Порядку визначається діленням заробітної плати за фактично відпрацьовані протягом двох місяців робочі (календарні) дні на число відпрацьованих робочих днів (годин), а у випадках, передбачених чинним законодавством, – календарних днів за цей період.

Після визначення середньоденної заробітної плати як розрахункової величини для нарахування виплат працівнику здійснюється нарахування загальної суми середнього заробітку за час вимушеного прогулу, яка обчислюється шляхом множення середньоденної заробітної плати на середньомісячне число робочих днів у розрахунковому періоді (абзац 2 пункту 8 Порядку).

Середньомісячне число робочих днів розраховується діленням на 2 сумарного числа робочих днів за останні два календарні місяці згідно з графіком роботи підприємства, установи, організації, встановленим з дотриманням вимог законодавства (абзац 3 пункту 8 Порядку).

Крім того, положеннями розділу III Порядку передбачені виплати, які підлягають і не підлягають урахуванню (зокрема, одноразові виплати, соціальні виплати, окремі види премій тощо) при обчисленні середньої заробітної плати як розрахункової величини для нарахування виплати за час вимушеного прогулу.

Ознайомитись із повним текстом можна за наступним посиланням:

<http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/%28documents%29/D32C1587DB1F5989C2258049004A899>

Постанова Верховного Суду України від 26 жовтня 2016 року по справі № 6-1269цс16

Сама по собі згода власника або уповноваженого ним органу задовольнити прохання працівника про звільнення до закінчення строку попередження не означає, що трудовий договір припинено за пунктом 1 статті 36 КЗпП України, якщо не було домовленості сторін про цю підставу припинення трудового договору.

Однією з підстав припинення трудового договору є, зокрема, угода сторін (пункт 1 статті 36 КЗпП України).

У разі домовленості між працівником і власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом про припинення трудового договору за пунктом 1 статті 36 КЗпП України (за угодою сторін) договір припиняється в строк, визначений сторонами.

Сама по собі згода власника або уповноваженого ним органу задовольнити прохання працівника про звільнення до закінчення строку попередження не означає, що трудовий договір припинено за пунктом 1 статті 36 КЗпП України, якщо не було домовленості сторін про цю підставу припинення трудового договору. В останньому випадку звільнення вважається проведеним з ініціативи працівника (стаття 38 цього Кодексу).

Розглядаючи позовні вимоги щодо оскарження наказу про припинення трудового договору за пунктом 1 статті 36 КЗпП України (угода сторін), суди повинні з'ясувати: чи дійсно існувала домовленість сторін про припинення трудового договору за взаємною згодою; чи було волевиявлення працівника на припинення трудового договору в момент видачі наказу про звільнення; чи не заявляв працівник про анулювання попередньої домовленості сторін щодо припинення договору за угодою сторін.

Ознайомитись із повним текстом можна за наступним посиланням:

<http://oda.court.gov.ua/sud1590/pravovipoziciivsu/6-1269cs16/>

Постанова Верховного Суду України від 19 жовтня 2016 року по справі №6-1873цс16

Договір дарування, укладений між близькими родичами після ухвалення рішення суду про стягнення заборгованості з дарувальника, може бути визнаний недійсним, якщо такий договір спрямований на уникнення цивільно-правової відповідальності.

Відповідно до статті 202 ЦК України правочином є дія особи, спрямована на набуття, зміну або припинення цивільних прав і обов'язків.

Відповідно до статті 717 цього Кодексу за договором дарування одна сторона (дарувальник) передає або зобов'язується передати в майбутньому другій стороні (обдаровуваному) безоплатно майно (дарунок) у власність.

За змістом частини п'ятої статті 203 ЦК України правочин має бути спрямований на реальне настання правових наслідків, що обумовлені ним.

Відповідно до змісту статті 234 ЦК України фіктивним є правочин, який вчинено без наміру створення правових наслідків, які обумовлювалися цим правочином. Фіктивний правочин визнається судом недійсним.

Основними ознаками фіктивного правочину є: введення в оману (до або в момент укладення угоди) іншого учасника або третьої особи щодо фактичних обставин правочину або дійсних намірів учасників; свідомий намір невиконання зобов'язань договору; приховування справжніх намірів учасників правочину.

Укладення договору, який за своїм змістом суперечить вимогам закону, оскільки не спрямований на реальне настання обумовлених ним правових наслідків, є порушенням частин першої та п'ятої статті 203 ЦК України, що за правилами статті 215 цього Кодексу є підставою для визнання його недійсним відповідно до статті 234 ЦК України.

Судом було встановлено, що відповідач, відчужуючи належне йому на праві власності нерухоме майно своїй дружині, був обізнаний про судові рішення про стягнення з нього заборгованості на користь позивачки, отже, міг передбачити негативні наслідки для себе у випадку виконання судового рішення шляхом звернення стягнення на це нерухоме майно.

Установивши ці обставини, суди не надали належної оцінки тому, що спірні договори дарування нерухомого майна уклали сторони, які є близькими родичами, та не перевірили, чи передбачали ці сторони реальне настання правових наслідків, обумовлених спірними правочинами; чи направлені дії сторін договорів на фіктивний перехід права власності на нерухоме майно до близького родича з метою приховати це майно від виконання в майбутньому за його рахунок судового рішення про стягнення грошових коштів, зокрема чи продовжував дарувальник фактично володіти та користуватися цим майном.

З повним текстом можна за наступним посиланням:

<http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/%28documents%29/C42A76FD2FDF2245C225805D0042E2C7>

ПРАВОВИЙ ВИСНОВОК ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Ухвала Вищого адміністративного суду України від 06 вересня 2016 року по справі № 826/23325/15

Виникнення податкових зобов'язань платника податків не залежить від стану податкового обліку його контрагентів, фактичного знаходження їх за місцем реєстрації та наявності чи відсутності основних фондів.

Чинне законодавство не ставить умову виникнення податкових зобов'язань платника у залежність від стану податкового обліку його контрагентів, фактичного знаходження їх за місцем реєстрації та наявності чи відсутності основних фондів. Позивач не може нести відповідальність за невиконання його контрагентами своїх зобов'язань, адже поняття «добросовісний платник», яке вживається у сфері податкових правовідносин, не передбачає виникнення у платника додаткового обов'язку з контролю за дотриманням його постачальниками правил оподаткування, а саме, платник не наділений повноваженнями податкового контролю для виконання функцій, покладених на податкові органи, а тому не може володіти інформацією відносно виконання контрагентом податкових зобов'язань. А відтак, за умови не встановлення податковим органом наявності замкнутої схеми руху коштів, яка б могла свідчити про узгодженість дій позивача та його постачальників для одержання товариством незаконної податкової вигоди, останнє не може зазнавати негативних наслідків внаслідок діянь інших осіб, що перебувають поза межами його впливу. Такий підхід узгоджується з судовою практикою Європейського Суду з прав людини.

Суд акцентує увагу на тому, що відповідно до частини 2 статті 71 Кодексу адміністративного судочинства України в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача, якщо він заперече проти адміністративного позову.

Такий підхід узгоджується з практикою Європейського Суду з прав людини. Так, у пункті 110 рішення від 23 липня 2002 року у справі «Компанія «Вестберга таксі Актіеболаг» та Вуліч проти Швеції» визначив, що «...адміністративні суди, які розглядають скарги заявників стосовно рішень податкового управління, мають повну юрисдикцію у цих справах та повноваження скасувати оскаржені рішення. Справи мають бути розглянуті на підставі поданих доказів, а довести наявність підстав, передбачених відповідними законами, для призначення податкових штрафів має саме податкове управління».

В той же час, податковим органом під час розгляду адміністративної справи не наведено об'єктивних доводів щодо наявності в діях позивача ознак неправомірності, не надано доказів узгодженості дій позивача з недобросовісними платниками податків (постачальниками) з метою незаконного отримання податкової вигоди, як і не доведено правомірності оскаржуваних податкових повідомлень-рішень.

Ознайомитись із повним текстом можна за наступним посиланням:

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/61251208>

ПРАВОВІ ВИСНОВКИ МІСЦЕВИХ ГОСПОДАРСЬКИХ СУДІВ

Рішення Господарського суду Київської області від 10 червня 2016 року по справі № 911/1361/16

Особа, якій завдано шкоди в результаті неправомірних дій працівників Державної фіскальної служби має право на її відшкодування.

Статтею 1174 ЦК України передбачено, що шкода, завдана фізичній або юридичній особі в результаті прийняття органом державної влади, органом влади Автономної Республіки Крим або органом місцевого самоврядування нормативно-правового акта, що був визнаний незаконним і скасований, відшкодовується державою, Автономною Республікою Крим або органом місцевого самоврядування незалежно від вини посадових і службових осіб цих органів.

Судом встановлено, що внаслідок винної протиправної бездіяльності податкової інспекції, що полягала у невідготуванні висновку про повернення позивачу надмірно сплачених грошових зобов'язань та неподанні його для виконання до Державного казначейства (що підтверджено постановою адміністративного суду, яка набрала законної сили), підприємство для забезпечення господарської діяльності вимушене було використовувати додаткові кредитні кошти та сплачувати проценти за користування кредитними ресурсами в сумі 85 295,96 грн за договором кредитної лінії. В той же час, власні кошти підприємства знаходилися в якості помилково або надмірно перерахованих сум грошових зобов'язань на рахунках податкової інспекції та протиправно, у порушення вимог ст. 43 Податкового кодексу України не поверталися. В результаті правомірних дій податкової інспекції підприємству завдано 85 295,96 грн. прямих збитків, які підлягають стягненню з Державного бюджету України.

Ознайомитись із повним текстом можна за наступним посиланням:

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/58370198>

**Постанова Господарського суду міста Києва від 31 травня 2016 року по справі
№ 910/4519/16**

! *Неправомірне неприйняття податковою інспекцією для реєстрації електронних документів електронної звітності може бути підставою для звернення з позовом до господарського суду про відшкодування шкоди, завданої протиправними діями.*

Приватне підприємство звернулося до господарського суду м. Києва з позовом до Державної фіскальної служби України та Головного управління Державної казначейської служби України у м. Києві про стягнення з державного бюджету України збитків, завданих неправомірними діями Державної фіскальної служби України в сумі 260 511,08 грн.

Позовні вимоги обґрунтовані тим, що внаслідок неправомірних дій Державної фіскальної служби України щодо неприйняття для реєстрації у Єдиному реєстрі податкових накладних податкової накладної, виписаної позивачем на користь контрагента, позивачу було завдано збитків у розмірі 260 511,08 грн.

При цьому, Постановою Полтавського окружного адміністративного суду від 03.12.2015 у справі №816/4520/15, залишеною без змін ухвалою Харківського апеляційного адміністративного суду від 27.01.2016, дії Державної фіскальної служби України щодо неприйняття для реєстрації у Єдиному реєстрі податкових накладних податкової накладної платника податків визнано неправомірними.

Згідно з ч. 1 ст. 1166 Цивільного кодексу України майнова шкода, завдана неправомірними рішеннями, діями чи бездіяльністю особистим немайновим правам фізичної або юридичної особи, а також шкода, завдана майну фізичної або юридичної особи, відшкодовується в повному обсязі особою, яка її завдала.

Статтею 1173 ЦК України встановлено, що шкода, завдана фізичній або юридичній особі незаконними рішеннями, дією чи бездіяльністю органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування при здійсненні ними своїх повноважень, відшкодовується державою, Автономною Республікою Крим або органом місцевого самоврядування незалежно від вини цих органів.

За таких обставин, враховуючи встановлені у справі №816/4520/15 обставини, суд при розгляді справи дійшов висновку, що позивачу має бути відшкодована у повному обсязі шкода, завдана неправомірними діями податкової інспекції, яка полягає у безпідставному стягненні з приватного підприємства штрафу у розмірі 260 511,08 грн..

Ознайомитись із повним текстом можна за наступним посиланням:

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/58156491>